

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MINISTEREN

J.nr. 05-0800-00053
Init.: TDA
Dato: 2. juni 2005

Under henvisning til spørgsmål nr. 15 vedrørende L 27 fra Folketingets Retsudvalg sendes hermed i 5 eksemplarer ministeren for familie- og forbrugeranliggenders besvarelse.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 26. maj 2005 fra Dansk Adelsforening, jf. L 27, bilag 18.”

Svar:

I henvendelsen stiller Dansk Adelsforening mig fire spørgsmål, som jeg har besvaret nedenfor.

1. Dansk Adelsforening beder mig i annoncer offentliggøre navne, der bæres af 500 personer eller flere. Foreningen har i den forbindelse bl.a. henvist til, at borgerne ikke selv har mulighed for at få opgjort, hvor mange personer, der i Danmark bærer deres navn.

Navnelovsforslaget, herunder personantalsgrænsen på 1.000 personer, bygger på en betænkning fra Navnelovsudvalget. Som bilag 5 til betænkningen er der optrykt en oversigt over de navne, der den 1. januar 2004 blev båret af 500 eller flere personer i Danmark. Betænkningen findes på Justitsministeriets hjemmeside: www.jm.dk. Betænkningen og lovforslaget har været omtalt i Politiken, Berlingske Tidende, Kristeligt Dagblad, BT, Urban og flere gange i nyhedsudsendelserne i radioen og på TV. Jeg mener derfor, at lovforslaget har fået så meget omtale, at en annoncering ikke er nødvendig. Hertil kommer, at alle borgere ved at gå ind på Danmarks Statistiks hjemmeside: www.dst.dk under ”Gratis statistik”, ”Navne” og ”Hvor mange hedder ...” kan få oplyst, hvor mange personer i Danmark der bærer deres navn som efternavn.

For så vidt angår hensynene bag personantalsgrænsen og afvejningen heraf henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1. og til mine svar på Folketingets Retsudvalgs spørgsmål nr. 6 og 12.

2. Dansk Adelsforening beder mig oplyse, om en ægtepagt mellem 2 ægtefæller, der inden lovforslagets ikrafttræden bærer fælles navn, og hvorefter den ene ægtefælle binder sig til ikke at videregive et navn erhvervet på grundlag af ægteskabet, vil være bindende.

Jeg finder ikke, at en sådan aftale vil være retligt bindende, da man efter lovforslaget har ret til at videregive et sådant navn, og da der ikke i lovforslaget er gjort undtagelser hertil.

For så vidt angår hensynene bag ophævelsen af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn og afvejningen heraf henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2. og til mine svar på retsudvalgets spørgsmål nr. 6, 8, 11 og 12.

3. Dansk Adelsforening spørger om, hvorledes en person vil kunne forhindre, at vedkommendes tidligere ægtefælle, der bærer personens beskyttede navn, efter lovforslagets bestemmelser kan videregive navnet i tilfælde, hvor ægteskab er indgået og samtykke til giftenavn derfor givet før lovforslagets ikrafttræden.

Jeg skal hertil oplyse, at det ikke efter lovforslagets ordlyd vil være muligt at forhindre en tidligere ægtefælle heri. I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget blev det overvejet, om den foreslåede liberalisering i form af afskaffelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn alene bør finde anvendelse for giftenavne, der enten er erhvervet før 1982 (før 1982 krævede det ikke samtykke at tage ægtefællens efternavn) eller efter navnelovsforslagets ikrafttræden. Dette blev dog efter en afvejning ikke fundet at burde indføres. Jeg henviser i den forbindelse til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2. og til betænkning nr. 1446 om Personnavne, side 121 – 124.

4. Dansk Adelsforening spørger, om det efter min opfattelse er rimeligt at lægge op til, at den, der på længere sigt vil beskytte sit efternavn mest muligt, af loven tilskyndes til at nægte en kommende ægtefælle tilladelse til at føre vedkommendes navn.

Efter min opfattelse bør der ikke være forskellige kategorier af efternavne. Dette skyldes, at personer, der bærer et bestemt efternavn og ønsker at videregive dette, kun kan antages at ønske dette, hvis navnet reelt opleves som en del af den pågældendes identitet. Hertil kommer, at en opretholdelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn (og indførelse af en sondring mellem giftemellemnavn og eget mellemnavn) vil forudsætte en omfattende administrativ registrering og kontrol. Hermed vil en stor del af den administrative forenkling, som er et af formålene med lovforslaget, gå tabt. For så vidt angår hensynene bag afskaffelsen af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn og afvejningen heraf henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2. og til mine svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 6, 8, 11 og 12.

Jeg finder det på den baggrund ikke urimeligt, hvis ophævelsen af sondringen mellem eget navn og giftenavn bevirker, at nogle vil være tilbageholdende med at give samtykke til, at ægtefællen eller den faste samlever kan tage deres navne. De pågældende vil i et sådant tilfælde kunne søge om et helt nyt fælles efternavn efter lovforslagets § 6 eller kunne tage et fælles navn omfattet af lovforslagets § 2.

Lars Barfoed

Kirsten á Rogvi